

Γνωμοδότηση Επιστημονικής Επιτροπής
για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης με στόχο την έκδοση οριζόντιου Διατάγματος
Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής για την εφαρμογή
των μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης,
βάσει του άρθρου 15 του περί Προστασίας της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου
(Αρ.153(Ι)/2003)

Η Επιστημονική Επιτροπή, η οποία ιδρύθηκε με βάση το Άρθρο 4 του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου [Ν. 153(Ι)/2003], συντάσσει την παρούσα Γνωμοδότηση σύμφωνα με το Άρθρο 15(2), με στόχο την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, της δομής και λειτουργίας των οικοτόπων και τη διατήρησή τους και διατήρηση των ειδών σε καλή οικολογική κατάσταση για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ).

Κατά τη σύνταξη της παρούσας Γνωμοδότησης λήφθηκαν υπόψη τα Μέτρα Προτεραιότητας που περιέχονται στο περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (Μέτρα Προτεραιότητας για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης «Κοιλιάδα Διαρίζου» - CY4000003, Βουνί Παναγιάς - CY4000004 και Ξερός Ποταμός CY4000007) Διάταγμα του 2011 (Κ.Δ.Π. 197/2011, 20.05.2011), στο περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής, (Μέτρα Προτεραιότητας για την Ειδική Ζώνη Διατήρησης «Λίμνη Ορόκλινης-CY6000011») Διάταγμα του 2014 (Κ.Δ.Π. 572/2014, 19.12.2014), στο περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (Μέτρα Προτεραιότητας για την Ειδική Ζώνη Διατήρησης «Λίμνη Παραλιμνίου – CY3000008») Διάταγμα του 2015 (Κ.Δ.Π. 137/2015, 24.4.2015), στο περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (Μέτρα Προτεραιότητας για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης) Διάταγμα του 2015 (Κ.Δ.Π. 292/2015, 4.9.2015) και στο περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (Μέτρα Προτεραιότητας για την Ειδική Ζώνη Διατήρησης «Πόλις Γιαλιά» - CY4000001) Διάταγμα του 2017 (Κ.Δ.Π. 231/2017, 7.7.2017), τα Τυποποιημένα Έντυπα Δεδομένων, οι Εκθέσεις Παρακολούθησης των Οικοτόπων και Ειδών του Τμήματος Περιβάλλοντος, τα αποτελέσματα έργων του Προγράμματος LIFE, καθώς και η εξαετής έκθεση που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 27 του Νόμου.

Η άσκηση της γεωργό-κτηνοτροφίας συμβάλλει σημαντικά στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπου σε αγροτικές περιοχές απαντούν τύποι φυσικών οικοτόπων και είδη που προστατεύονται σύμφωνα με τις οδηγίες των οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ) και των πτηνών (2009/147/ΕΚ), καθώς τα αντικείμενα προστασίας των περιοχών αυτών τα οποία εξαρτώνται ή συνδέονται με την ενάσκηση/συνέχιση της και τις γεωργικές/κτηνοτροφικές πρακτικές. Αυτοί οι τύποι οικοτόπων και τα είδη που εξαρτώνται από τις τοπικά προσαρμοσμένες συνθήκες/πρακτικές (εκτατικής γεωργίας) καλλιέργειας και αγρό-κτηνοτροφικά οικοσυστήματα και τις πρακτικές τους, για την ευνοϊκή κατάσταση διατήρησής τους. Η δομή και λειτουργίες των γεωργικών οικοσυστημάτων συμβάλλουν στην διατήρηση και προστασία της βιοποικιλότητας και στις υπηρεσίες που προσφέρουν τα οικοσυστήματα. Μερικά από τα οφέλη που παρέχουν τα οικοσυστήματα περιλαμβάνουν: γενετικό υλικό, τροφή, νερό, ξυλεία, καθαρό αέρα, εδαφογένεση και επικοινωνία.

1. Γενικά

Μεγάλο ποσοστό των εκτάσεων των ΕΖΔ καλύπτεται από κρατική/χαλίτικη γη με πολεοδομικές ζώνες Ζ (Ζώνη Προστασίας) και μικρά τμήματα γεωργικής γης τα οποία εμπίπτουν κυρίως σε πολεοδομική ζώνη Γ3 (Γεωργική Ζώνη).

Η οικολογική αξία των ΕΖΔ οι οποίες εμπίπτουν σε γεωργοκτηνοτροφική γη, οφείλεται στην βιοποικιλότητα των περιοχών, στη δομή και λειτουργία των χερσαίων οικοσυστημάτων (κυρίως των γεωργικών και ποτάμιων), στους φυσικούς τύπους οικοτόπων που χαρακτηρίζουν τις περιοχές, καθώς και στους οικοτόπους των ειδών και στα είδη που απαντούν στις περιοχές αυτές. Η διατήρηση κάποιων ειδών άγριας ζωής και οικοτόπων εξαρτάται από τη συνέχιση της ενάσκησης των γεωργικών/κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων, με τα αγροτικά οικοσυστήματα να συντηρούν μεγάλους αριθμούς ειδών χλωρίδας και πανίδας.

Η πλειονότητα των αγροτικών τοπίων είναι μωσαϊκά από γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ημι-φυσικές εκτάσεις, ανθρώπινες κατασκευές και σε ορισμένες περιπτώσεις φυσικά οικοσυστήματα. Μέσα στα τοπία αυτά υπάρχουν «γραμμικά» ημιφυσικά περιβάλλοντα που, συνήθως, οριοθετούν τα άκρα των καλλιεργειών (όχθοι) και τα οποία αποτελούνται κυρίως από φυτοφράκτες (δένδρα ή/και θάμνους), ακαλλιέργητες λωρίδες στα άκρα των αγρών, βλάστηση στα αρδευτικά κανάλια (αυλάκια), νεραύλακα, ασυγκόμιστα περιθώρια των καλλιεργειών, κ.α. και τα οποία χαρακτηρίζονται ως «δομικά στοιχεία του αγροτικού τοπίου» και αποτελούν ζωτικής σημασίας χώρους για τη διατήρηση της άγριας ζωής μέσα στις γεωργικές εκτάσεις.

Τα κύρια δομικά στοιχεία του αγροτικού τοπίου αποτελούν:

- 1) τα όρια των αγρών που μπορεί να φύονται με φυτοφράκτες (δένδρα ή/και θάμνοι), άλλου είδους φράκτες, ξερολιθιές, χαντάκια, αρδευτικά κανάλια (νεραύλακα), κ.α.
- 2) οι ακαλλιέργητες λωρίδες στα άκρα των χωραφιών οι οποίες αποτελούν σημαντικό βιότοπο για πολλά είδη φυτών, πεταλούδων και άλλων εντόμων, πουλιών, μικρών θηλαστικών κ.α.
- 3) οι παρυφές των καλλιεργειών που μπορεί να διατηρούνται ασυγκόμιστες ή και στις οποίες εφαρμόζεται ειδική διαχείριση/διατήρηση και αποτελούν ζώνη προστασίας για την άγρια ζωή, και
- 4) οι κύριες καλλιεργούμενες εκτάσεις και τύποι καλλιεργειών (κυρίως παραδοσιακές καλλιέργειες).

2. Οικολογικές Απαιτήσεις Ειδών και Οικοτόπων των ΕΖΔ οι οποίοι εξαρτώνται κυρίως από την γεωργό-κτηνοτροφία [Άρθρο 13 (2)]

Τύπος Οικοτόπου/ Είδος	Οικολογικές απαιτήσεις
5220* Δενδροειδή <i>Matorrals</i> με <i>Zyziphus</i>	Οικότοπος προτεραιότητας ο οποίος απαντά κυρίως σε αγροτεμάχια με σιτηρά αλλά και άγρονη γη. Ο οικότοπος

	<p>φύεται σε ξηροθερμικές συνθήκες και θα πρέπει να διατηρούνται και τα άτομα που φύονται κυρίως στις όχθες των τεμαχίων αλλά και εντός αυτών.</p> <p>Διατήρηση των καλλιεργειών</p>
<p>6220* Ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά από Thero-Brachypodietea</p>	<p>Ο οικότοπος με αγρωστώδη εξαπλώνεται σε ομοιογενή μορφή, σε ανοίγματα θαμνώνων και δασών και εποικίζουν γυμνές και καμένες εκτάσεις και χαρακτηρίζονται συνήθως από μεγάλο αριθμό ειδών σε δυο μορφές υποτύπων (Thero-Brachypodietea και Lygeo-Stipetea).</p> <p>Ο τύπος οικότοπου αγρωστώδη είναι ευαίσθητος στην διατάραξη που προκαλούν οι συχνές πυρκαγιές, τα αγροχημικά από γεωργικές δραστηριότητες και στην υπερβόσκηση και υποβόσκηση, καθώς και τη διαδοχή και την εγκατάλειψη της γεωργικής γης, αλλαγή χρήσης γης και αστικοποίηση και τουριστικές αναπτύξεις, χωροκατακτητικά και εισβλητικά είδη και η κλιματική αλλαγή.</p> <p>Οι οικολογικές απαιτήσεις του οικότοπου είναι η διατήρηση και δημιουργία διάκενων (ανοίγματα), η βόσκηση, ελαφριάς μορφής διατάραξη και εδάφη με ήπιας μορφής ανόργανων ουσιών (mineral fertilization).</p>
<p>5330 Θερμομεσογειακές και προελληνικές λόχμες: θαμνώνες <i>Genista fasciata</i></p>	<p>Ο οικότοπος εξαρτάται από ήπιας μορφής βόσκηση, ελεγχόμενη φωτιά και απαντά σε φτωχά εδάφη και παρατηρείται κυρίως σε ορεινά όπου έχουν εγκαταλειφθεί οι γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες και κυρίως τα αμπέλια</p>
<p>5420 Φρύγανα με <i>Sarcopoterium spinosum</i> (<i>Cisto-Micromerietea</i>)</p>	<p>Ο οικότοπος εξαπλώνεται σε υποστρώματα στα οποία παρατηρείται βόσκηση ή έχει προηγηθεί φωτιά και σε φτωχά εδάφη. Εξαπλώνεται κατά μήκος των αναχωμάτων των χωραφιών και σε βοσκότοπους.</p> <p>Οι οικολογικές απαιτήσεις του οικότοπου είναι η ελεγχόμενη φωτιά και η βόσκηση</p>
<p>92C0 Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>) και 93A0 Δασικές συστάδες Δρυός <i>Quercus infectoria</i></p>	<p>Οικολογικές απαιτήσεις των οικότοπων είναι εδάφη αλκαλικά, βαθιά ή σχετικά ρηχά αλλά με αρκετή περιεκτικότητα σε οργανικό υλικό, διατήρηση των όχτων μεταξύ των αγροτεμαχίων, διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας (συνέχιση της καλλιέργειας) και τα ασβεστολιθικά γόνιμα εδάφη. Το υπόστρωμα και το οργανικό υλικό αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την ύπαρξη των οικότοπων.</p>

<i>(Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae)</i>	Οι οικοτόποι απαντούν στις παρυφές των τεμαχίων με τον 92C0 να απαντά σε αργάκια και ποτάμια δίπλα από τα αγροτεμάχια και 93A0 να απαντά και σε αμπέλια και υδάτινα σώματα.
9320 Δάση με ελιά και χαρουπιά (Olea και Ceratonia)	<p>Αγροτικός τύπος οικοτόπου με πυκνούς θαμνώνες της Θερμο-Μεσογειακής ζώνης, γνωστοί ως «μακί», απαντούν σε ευρύ οικολογικό φάσμα.</p> <p>Ο οικοτόπος είναι ευρέως εξαπλωμένος στους ΤΚΣ και ΕΖΔ και η διατήρηση κυρίως των γέρικων δέντρων και των άγριων ειδών αγριελιάς και άγριας χαρουπιάς καθώς και των αγροτεμαχίων όπου απαντούν είναι πολύ σημαντικό.</p> <p>Η κύρια απειλή του οικοτόπου είναι η αλλαγή χρήσης γης η αποψίλωση και παράνομη υλοτομία.</p>
2329 * <i>Ophrys kotschy</i>	Το είδος αυτό συναντάται μόνο στην Κύπρο (ενδημικό είδος της Κύπρου) και μέχρι σήμερα έχει εντοπιστεί σε τουλάχιστον 30 θέσεις σε όλο το νησί, όπου αναπτύσσεται σε μικρούς συνήθως πληθυσμούς. Βρίσκεται σε θαμνώνες, λιβάδια, αραιά πευκοδάση, όρια αγρών και υγρές περιοχές, που βρίσκονται από το επίπεδο της θάλασσας έως και υψόμετρο 900 μ.
2296 * <i>Scilla morrisii</i>	Πολύ ευαίσθητα στην ανθρώπινη πίεση, προτιμούν υγρές, σκιασμένες τοποθεσίες και τις παρυφές των δρόμων, συχνά φύονται κάτω από άτομα δρυός (<i>Quercus infectoria veneris</i>) και θάμνων τρεμιθιάς (<i>Pistacia terebinthus</i>). Επιβίωση του είδους εξαρτάται από τη διατήρηση των ατόμων δρυός και θαμνώνων.
2298 <i>Tulipa cypria</i>	Το είδος χαρακτηρίζεται ως απειλούμενο και φύεται σε καλλιέργειες δημητριακών, βοσκότοπων και ανοικτών θαμνώνων, είναι ευαίσθητα στην ανθρώπινη πίεση με απειλές όπως την υπερβόσκηση, την υπερσυλλογή, φτωχή αναγέννηση και την συνεχή υποβάθμιση του ενδιαιτήματος του. Επιβίωση του εξαρτάται από τη διατήρηση των ενδιαιτημάτων του, τον έλεγχο της βόσκησης και την εξάλειψη του φαινομένου αποκομιδής τους.
4023 <i>Propomacrus cypriacus</i>	Το είδος διαβεί σε κουφαλερά δέντρα με κύριους ξενιστές τη χαρουπιά και τον δρυ.
<i>Ovis orientalis ophion</i>	Το ενδημικό αγρινό διαβεί στον κύριο όγκο του δάσους Πάφου και τη τελευταία δεκαετία έχει εξαπλωθεί και στο δάσος Τροόδους. Το είδος απαντά στις μεγαλύτερες

	πυκνότητες του στις παρυφές του δάσους και σε παραδασόβιες περιοχές όπου υπάρχουν ανοίγματα με διαθέσιμη βοσκή.
--	---

3. Μέτρα διατήρησης των περιοχών ή/και πράξεις ή δραστηριότητες ή λειτουργίες που δύναται να εξυπηρετήσουν τους στόχους διατήρησης των περιοχών [Άρθρο 15 (2)]

Στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα και δράσεις διατήρησης για τη διατήρηση, προστασία και διαχείριση τους σε συνάρτηση με την άσκηση της γεωργοκτηνοτροφίας:

(α) «Διατήρηση Ασυγκόμιστης Παραγωγής σε όλες τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000»:

- i. σε ετήσιες καλλιέργειες (αρόσιμες/αροτραίες), να μένει ασυγκόμιστο μέρος της παραγωγής μέχρι τα τέλη Ιουλίου, το οποίο θα ανέρχεται στο 10% της εκμετάλλευσης.
- ii. σε πολυετείς καλλιέργειες (αρόσιμες/αροτραίες), να μένει ασυγκόμιστο μέρος της παραγωγής, το οποίο θα ανέρχεται στο 10% των εκτάσεων της εκμετάλλευσης.
- iii. σε πολυετείς/δεντρώδεις καλλιέργειες (οπωροφόρα δέντρα και αμπέλια), θα πρέπει να διατηρείται ασυγκόμιστη παραγωγή σε ποσοστό το οποίο θα ανέρχεται στο 10% των εκτάσεων της εκμετάλλευσης.
- iv. η ασυγκόμιστη παραγωγή προτείνεται όπως παραμένει περιμετρικά των τεμαχίων ή και σε απόμερες γωνιές.

Η δράση θα εφαρμοστεί σε συγκεκριμένες 52 παραδασόβιες και άλλες περιοχές οι οποίες στην πλειονότητα τους γεινιάζουν ή και εφάπτονται σε περιοχές του Δικτύου Natura 2000. Η έκταση των περιοχών αυτών υπολογίζεται στα 2030 εκτάρια (βλ. Χάρτη 1).

(β) «Διαχείριση βοσκοτόπων»

- i. στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 «Χερσόνησος Ακάμα – CY4000010» και «Κοιλιάδα Διαρίζου – CY4000003» οι βοσκοτόποι που έχουν δηλωθεί στις άμεσες πληρωμές δεν θα πρέπει να βοσκούνται κατά την κύρια περίοδο ανθοφορίας των ποωδών ειδών και συγκεκριμένα τους μήνες Φεβρουάριο μέχρι Απρίλιο, ανάλογα και με την βροχόπτωση της χρονιάς.
- ii. Διαχείριση βοσκοτόπων και έλεγχος της υπερβόσκησης και της υποβάθμισης των οικοτόπων θα ελέγχεται και θα εφαρμόζεται σε όλες τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

4. Πράξη, Δραστηριότητα ή Λειτουργία, η οποία υποβαθμίζει τους οικοτόπους και τους οικοτόπους των ειδών [Άρθρο 15(2)]

Στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, οι πιο κάτω πράξεις, δραστηριότητες ή λειτουργίες, οι οποίες υποβαθμίζουν τους φυσικούς οικοτόπους και τους οικοτόπους των ειδών, σε σχέση με τους στόχους διατήρησής τους, θα πρέπει να αποφεύγονται:

- (α) η φύτευση χωροκατακτητικών ξένων ειδών προς τα είδη της αυτοφυούς χλωρίδας που συνθέτουν τις φυσικές φυτοκοινωνίες εντός των ΕΖΔ. Εξαιρούνται τα καλλιεργούμενα είδη,
- (β) η χωρίς άδεια εξόρυξη ή λατόμευση ή απομάκρυνση επιφανειακού εδάφους, καθώς και πετρών ή/και ογκόλιθων ή/και αμμοχάλικων, σε εκτάσεις εκτός των λατομικών ζωνών,
- (γ) η εκ προθέσεως αποκομιδή, συλλογή, κοπή, εκρίζωση ή καταστροφή φυτικών ειδών και φυτοκοινωνιών, που συνθέτουν τους οικοτόπους της παραγράφου 2 της παρούσας Γνωμοδότησης και γενικά η καταστροφή δεντροστοιχιών, θαμνώνων και συστάδες δέντρων και θάμνων, κυρίως αιωνόβιων,
- (δ) η παρενόχληση, σύλληψη, θανάτωση ή οποιαδήποτε μεταχείριση των ειδών πανίδας που απαντούν στις ΕΖΔ σύμφωνα με τα Παραρτήματα του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου 153(Ι)/2003,
- (ε) η εκ προθέσεως καταστροφή ή συλλογή αυγών και νεογνών των ειδών πανίδας που παρατηρούνται στις ΕΖΔ, σύμφωνα με τα Παραρτήματα του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου 153(Ι)/2003,
- (στ) η υπερβόσκηση στις ΕΖΔ και υποβάθμιση των οικοτόπων. Η εντατική βόσκηση και ο μεγάλος αριθμός ζώων έχει εμφανή σημάδια υποβάθμισης των οικοτόπων σε περιοχές του δικτύου και κυρίως στους «Χερσόνησος Ακάμα-CY4000010», «Κοιλιάδα Διαρίζου-CY4000003», «Ξερός Ποταμός-CY4000007», «Χα-Ποτάμι-CY4000002», «Επισκοπή Μωρού Νερού-CY4000005» και «Ακρωτήριο Άσπρο - Πέτρα του Ρωμιού-CY5000005», καθώς και σε άλλες περιοχές, όπου παρατηρείται το φαινόμενο της υπερβόσκησης.
- Επιπρόσθετα στις περιοχές του δικτύου «Χερσόνησος Ακάμα-CY4000010» και «Κοιλιάδα Διαρίζου-CY4000003», όπου παρατηρείται σε μεγάλο βαθμό το φαινόμενο της υπερβόσκησης θα εφαρμοστεί μέτρο το οποίο έχει καθοριστεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020,
- (ζ) το άναμμα φωτιάς στις ΕΖΔ. Εξαιρείται το άναμμα φωτιάς κατόπιν εξασφάλισης άδειας σύμφωνα με τους περί Πρόληψης των Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο Νόμους του 1988 έως 2010 και τους περί Δασών Νόμους του 1967 έως (Αρ. 2) του 2010,
- (η) η εκ προθέσεως βλάβη ή καταστροφή των έργων προστασίας και ανάδειξης του περιβάλλοντος και των υποδομών (π.χ. περιφράξεις, ενημερωτικές πινακίδες, ξύλινα καθιστικά, ξύλινα στέγαστρα, παρατηρητήρια, σημάνσεις μονοπατιών, κλπ.),
- (θ) η επέμβαση σε ρυάκια, ποτάμια, έλη, υδροβιότοπους και η διατάραξη της παρόχθιας βλάστησης και ειδικότερα ο καθαρισμός ή/και αποψίλωση όλων των ειδών θάμνων ή και των δένδρων σε πλάτος 1 μ (ελάχιστο) έως 2 μ (μέγιστο) ένθεν και ένθεν των χειμάρρων και ρεμάτων,
- (ι) η αποκοπή μεμονωμένων ατόμων ή και συστάδων βλάστησης τα οποία απαντούν σε αγροτεμάχια π.χ. παλλούρες, σχοινιές, αγριελιές, αγριοχαρουπιές, αγριοαχλαδιές,

αγριομηλιές, μοσφιλιές, καθώς και η απομάκρυνση/υλοτόμηση ηλικιωμένων δέντρων (π.χ. ελιές, χαρουπιές, δρύες), πολύτιμων για την πανίδα π.χ. για το ενδημικό σκαθάρι *Propomacrus cypriacus*.

(ια) η διαμόρφωση της μορφολογίας των αγροτεμαχίων και των στοιχείων του τοπίου, όπως όχθοι τεμαχίων, ξερολιθιές, αρδευτικά κανάλια (νεραύλακα), υδατοδεξαμενές, φυτοφράχτες, καθώς και διατήρηση ή /και βελτίωση/αποκατάσταση των ορίων των αγροτεμαχίων και των στοιχείων του αγροτικού τοπίου,

(ιβ) η χρήση ζιζανιοκτόνων, εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων και ακαραιοκτόνων σε όχθους, στα όρια που γειτνιάζουν με υδάτινα σώματα, σε φυσική βλάστηση (παλλούρες και άγρια είδη αγριελιάς, αγριοχαρουπιάς) και δέντρα (αιωνόβια και μη δέντρα δρύος, και άλλα δέντρα άγριας βλάστησης) που φύονται στα αγροτεμάχια και στις ξερολιθιές,

(ιγ) η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλού κινδύνου για αποφυγή της ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων, της υποβάθμισης κυρίως των υδροτόπων και ποταμών και των οργανισμών που διαβιούν σε αυτά, καθώς και σε φυτοφράκτες και ξερολιθιές στις καλλιέργειες πέριξ της ΕΖΔ,

Η παρούσα Γνωμοδότηση ετοιμάστηκε μετά από απόφαση της Επιστημονικής Επιτροπής που λήφθηκε κατά τη συνεδρία της στις 05.04.2019 (102^η).

Η παρούσα Γνωμοδότηση υποβάλλεται στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για την έκδοση Διατάγματος Διαχείρισης και Προστασίας της Φύσης για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης – Εφαρμογή Μέτρων Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, βάσει του Άρθρου 15 του Ν.153(Ι)/2003.*

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κώστας Χατζηπαναγιώτου
Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής

Αρ.Φακ. 02.15.001.003

*** Σημείωση:**

Σύμφωνα με το άρθρο 15, εδάφιο 3(α), η Επιστημονική Επιτροπή δημοσίευσε στον ημερήσιο τύπο γνωστοποίηση, σχετικά με την παρούσα Γνωμοδότηση, στις 14.06.2019, με την οποία καλείται ο κάθε ενδιαφερόμενος να υποβάλει στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος, εντός 30 ημερών, τυχόν απόψεις, παρατηρήσεις ή ενστάσεις.

Η Επιστημονική Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 15, εδάφιο 3(β) θα εξετάσει τις υποβληθείσες ενστάσεις και θα ετοιμάσει σχετική Έκθεση Παρατηρήσεων.

Η Γνωμοδότηση, με τυχόν τροποποιήσεις και συνοδευόμενη από την Έκθεση Παρατηρήσεων (άρθρο 15, εδάφιο 3(γ)), θα υποβληθεί στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για την έκδοση Διατάγματος Διαχείρισης και Προστασίας της Φύσης για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης – Εφαρμογή Μέτρων Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, βάσει του Άρθρου 15 του Ν.153(Ι)/2003.